

tíðindablaðið

sosialurin

Postmoga 76,
3800 Argir,
telefon 11820

Útgevari: p/f sosialurin

Fyrítaksstjóri og blaðstjóri: Tórrinn Smith (ábyrgd)

Blaðfólk: Hogni Djurhuus, Dagný Joensen, Jóhann Mortensen og Jan Müller

Lýsingar: Árni Joensen

Uppseting: p/f sosialurin. Prent: p/f pressan 1981

Hvar er persónliga frælsið?

oddagrein

LØGTINGIÐ hevur samtykt lógaruppskot um fólkavirilit. Mest týðandi broyting í hesi lóg er, at hvør færoyingur nú skal hava eitt persónnummar. Grundgevingin hjá landsstýrinum er, at tað verður einfaldari og ódýrari at fremja samtiðarskatttingina eftir nýggju löginu um fólkavirilit.

UM HESIR pástandir landsstýrisins eru beinir ella ikki, er ilt at siga. Hetta er eitt ógvuliga álvarsamt mál, og eru vit samdir í minnilutanum í lógarnevndini, Jóhanni Dalsgaard og Peturi Reinert, tá teir siga, at málið als ikki er búgvið at samtykkja.

TAÐ HEVUR verið nógv talað og skrivað um persónnummar-spurningin, og menn hava verið ógvuliga ójavnir á máli. Í álitinum í lögtingsmálinum um fólkavirilit sæst eisini, at sjálvst EDV-virkini eru ójavn á máli í hesum spurningi. Okkurt heldur, at neyðugt er við persónnummari og onnur halda, at hetta als ikki er neyðugt.

ÁÐURNEVNDI minniluti í lógarnevndini heldur eisini, at ikki er ráðiligt at samtykkja lógaruppskotið um fólkavirilit, uttan at lóg samstundis verður samtykt um eftirlit við almennum og privatnum skrásetingum. Uppskotið um at

biða, til eftirlitslógirnar eru greiðar at leggja fyrri tingið, fekk bert 15 atkvøður, og varð sostatt ikki samtykt.

AT SAMTYKKJA lóg um persónnummar uttan samstundis at samtykkja lóg um eftirlit er ógvuliga vandamikið.

Henda nummarskipan kann lættliga føra til misbrúk, soleiðis at atkomuligt er hjá einum og hvørjum at fáa upplýsingar um t.d. kredittvirðið hjá hvørjum einstøkum og annars aðrar persónligar upplýsingar.

AT ROKNA VIÐ, at nakrar eftirlitslógirnar seinri verða samtyktar, er ívasamt, tá ein hevur ódemokratiska lyndið hjá landsstýrinum í huga. Alt tos hjá landsstýrisflokkinum, sum nú hava samtykt persónnummarskipanina utan nakra eftirlitslóg — um persónligt frælsi er nú utanumtós. Hvar er persónliga frælsið hjá hvørjum einstøkum borgaranum, tá ein ongantið kann kenna seg tryggja fyrri at standa í eini privatari skrásetingarskipan, atkomiligi fyrri einum og hvørjum?

EIN TÍLIK samanblanding av almennum og privatnum áhugamáli, tilætlað av landsstýrinum, er ógvuliga ívasamt og kann ikki góðtakast.

sosialurin heldur:

Ímóti øllum

I vore nærmeste omgivelser fik man — med god grund — den opfattelse, at Færøernes eneste problem i disse år er færger. Færøerne har faaet et færgekompleks...

(Oddagrein í Dimma-lætting 27. apríl.)

Nú kann ein og hvør hava sína hugsan um seinasta ætlaða ferjukeypið, ella um ferjukeyp í síni heild. Dimmalætting skal so sanniliga hava loyvi til at kalla hetta «færgekompleks».

Tað er tó eitt heilt annað kompleks í Dimmalætting og Sambandsflokkinum hevur og tað er eitt stórt kompleks fyrri øllum sum ber av framburði í Føroyum. Sambandsflokkin er pr. traditióin ímóti øllum, og tað hevur hann væl og virðiliga víst síðan hann sá dagsins ljós.

Umdømi viknar

— og hvør hevur skyldina?

Úrslitið av politiska samarbeiðinum fer at føra við sær, at Winston Churchill fer at flyta so nógv ferðafólk sum ongantið áður á feroyarutuni í summáar.

Hvat Strandferðslan missir orsakað av hesi ósemjuni um skipakeyp til millumlands-siglingina, er ikki lætt at døma um nú. Men eitt er greitt: Peningurin er eitt, men tað, ið verri er — feroyska umdømið í útføndum viknar, og tað í stórum.

(Dagblaðið 28. apríl '82)

Óneyðugt skuldi verið hjá okkum við nakrari viðmerking til hesi orð Dagblaðsins. Vit bara spyrja: Hvør hevur skyldina? Hvør sleit verið ímóti hesi sigling? Hvør sleit eitt landsstýrið júst uppá hesa sigling? Ofta etur hundur tað hann havnaði!

Áheitan til Bussleiðina

Vilja tit gera mær, og øðrum fólki tann beina at syrgja fyrri, at bussførarnir fáa ein uniform, ella ein eyðkennsbúna at vera í, tá ið teir eru til arbeiðis.

Tað sær ikki so gott út, at teir hava eitt hvørt plagg sum teimum dámar best sveivað um kroppin, eitt nú ein skitin skjúrta full av plettum ella ein

fyrirverandi hvít undirtroyggja.

Taki meg ikki illa upp, men sum eina leiðbeining til okkurt, sum betri sær út.

Morgan

Føroya náttúru og umhvørvisverndarfelag:

Bløð og útvarp sýna náttúru-spurningum lítlan ans

Føroya Náttúru- og Umhvørvisverndarfelag hevði regluliga ársaðalfundin sunnudagin 25. apríl. Eftir logini stóru fyra av teimum sjevevndarlimunum fyrri vali og sumuleiðis tvey av teimum trimum tiltaksfólkunum. Martin Fjallstein, sum hevur verið formaður seinasta árið, og Jógvan Mørkøre tóku ikki við afturvali. Vald vóru Lars Jespersen, Birgir Enni, Theodor Hansen og Wenche Enni. Frammanundan sita í nevndini fyrri FNU Pall Patursson, Peturbjörg Jensen og Jakup Dahl. Tormóður Dahl og Birna Patursson vóru vald til tiltaksfólk. Marita Dalsgaard er triði tiltaksfólk. Nevndin skipar seg sjálf við formanni, skrivara og kassameistara.

Umboðsnevndin varð oí afturvald uttan í Eysturoy, har Jógvan Mørkøre nú varð valdur umboðsmaður fyrri Theodor, sum varð valdur í felagsins nevnd.

I árfrágreiðingini til aðalfundin greiddi formaðurin frá virki felagsins í farna ári. Hetta virkið hevði serstakliga verið merkt av ætlaðu vatnorkuútbýggingini og

ætlaðu loysnini av renovatiónini. Tað var meir grund enn nakrantíð til at vera á verðhaldi við ætlanum SEV's, metti fráframi formaðurin. Tað er mangt, sum bendir á, at málið gongur sína gongd uttan at vit reidiliga kunna fylgja við. A triðja sinni hevur byggifelagið lagt eitt projekt á borðið. Stórri lendi skulu leggjast undir vatn og stórri partar enn áður av Vágnum, Eysturoynni og Streymoyinni skulu veitast saman í vatngoymslur. Fra landsstýrisins síðu verður sagt, at teir í hovuðsheitum eru samdir við SEV-ætlanunum.

Ruskspurningurin brennistøðin hevur verið eitt slítandi mál hjá felagnum at arbeiða við. — Men samtiðis hevur tað verið læturíkt, segði Martin Fjallstein. Tað hevur givið okkum innlit í mannagongundina, soleiðis sum hon kann verða her á landi, tá ið hon verður avspeilað og forkryplað. Eftir at Yvirfríðingarnevndin enn einaferð hevur staðfest byggiloyvi til IRF, hevur FNU í skrivi lagt málið fyrri lögtingi, sum beindi tað í umhvørvisnevndina.

Fyri jól tók FNU stig til fund saman við fleiri øðrum felagum, sum samdust um í skrivi at heita á landsstýri um at seta tær kravdu áriniskanningarnar í verk, áður enn farið varð undir vatnorkuútbýggingina.

I fjørheyst reisti Greenpeace spurningin um hvalarannsóknir landsins. Vegna felagið segði formaðurin í viðtali við útvarpið, at FNU ikki kundi stýða Greenpeace í hesum máli. Tað elvdi til nakað av ósemju, men hevði tó ikki slitið felagið sundur. Eftir orðskiftið, sum tá tók seg upp um feroysku hvalarannsóknirnar setti FNU ein arbeiðsbolk at fylgja rannsóknunum og annars at gera seg kunnugan við spurningarnar viðvíkjandi hvali, stovnum, veiðu, fyriskipunum og avtalum.

A «árlliga» fundinum saman við formannunum og øðrum í fríðingarnevndunum, sum var fyrri jól, vóru fleiri mál havd til umrøðu: vatnorkuútbýggingin, ruskspurningurin, spurningar viðv. turismu og viðkvæmari náttúru sum t.d. í Mikinesi, campingpláss, sandsúgving. Eisini harmast báðir partar um, at bunaðarmenn veita upp úr nýggjum heit oman á áarbakkarnar og stika dygst

fram við áunum. Nútímanas aling reisir eisini spurningar innan náttúruvernd og dalking.

Av øðrum málum, sum FNU hevur arbeitt við ella havt til umrøðu og ætlar at arbeiða meir við, varð nevnt náttúrufríðingarnar og umhvørvisverndarlóggávan, moidin, steinamosin og gimsteinarnir, sum vitjandi fara av stað við, náttúruvæð, fríðing av landspørtum og øðrum serkennum.

At enda eftirlýsti formaðurin í árfrágreiðingini stuðul frá bløðunum. Tey eru altíð fus at hysa einum tíðindastubba, men taka ikki sjálvst stig til at koma á tal við FNU um náttúru- og umhvørvis-spurningar. Eisini var harmast um, at útvarpið ikki var sinnað at fara undir ein náttúru- og umhvørvis-tatt, sum felagið hevði heitt á teir um at taka upp.

A aðalfundinum var skotið upp at fara undir fólkafundir og hetta fekk goða undirtøku. Eisini var ætlanin um havnargærd í Kirkjubø umrødd og heitt var á FNU um at gera síni sjónarmið galdandi á hesum forna og søgurika stað. Ein havn á staðnum fór helst at vera til miklan skaða, varð fort fram. Umboðsmaður Felagsins í Vágnum, Brynjólvur Nattestad, kundi greiða frá, at vegurin fram við Leitisvatni, sum skal breiðkast, ikki kemur at ganga so nær vatninum, sum felagið í vetur bar ótta fyrri og tí hevði atikið sær at gera nakað við.

Føroya Náttúru- og Umhvørvisverndarfelag hevur tvey ár á baki. Tað er stovnað á grækarismessu í 1980. I summar roknar felagið við at geva út bókling í samprenti við skyldskaparfelagini í Norðanlondum.

